

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

De languidis affectibus, & ijs, qui vocantur ἀπάλαισοι. Capvt XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

die cythara ludentem Aures beatas! Ceterum cantus erat terræ laudatio; cui quidem de aureo cyatho libare mihi videtur, quod puellam occuluerit dehiscens, ac sese deinde contrahens.

Tandem describit incendium, in quo ridiculum est, quod ait, Iulianum Imperatorem, ubi de templi incendio rumor auditus est, Mercurij talaria quesiuisset, ut ad flammam restinguendam properaret, Nymphas è suis fontibus egressas, ingentem luctum excitasse. Postremo concludit.

Præsta te mihi talem, Apollo, qualem te reddidit Chryses, dum Græcis imprecaretur, iræ plenum, & nocti adsimilem: quandoquidem tibi ornamenta cum redderemus, & qui quid olim de templo tuo ablatum fuerat restitueremus: præceptum est, quod colamus simulachrum, haud aliter, quam si sponfus aliquis interim dum corollæ contexuntur, moriatur.

Hi non sunt affectus, sed deliramenta, ut præclare animaduertit D. Chrysostomus.

De languidis affectibus, & q̄s, qui vocantur ἀπόλαιτοι.

CAPVT XI.

Fori nis
egregium
dicium
Athe. l. 3.

DOrion ille quidem tibicen haud ignobilis, & præ cæteris facetus, ut multas in omne genus hominum, sic in poetas, & oratores plerasque contorsit argutias, qui in rebus magnis describendis fuissent argumento longè inferiores. Itaque cum tempestatem à Timotheo descriptam in naua legeret, liquidò affirmauit, se in feruenti cacabo vidisse vehementiorem. Hoc plerisque oratoribus accidit, qui in ijs affectibus effugendis, qui vehementiam habent non medioerem, ita ipsi remissi sunt, & languidi, ut multum de rei maiestate detrahant. Quis enim fingere non putet, qui in grauissimis iniurijs languorem orationis simul habeat, & actionis? Natura ipsa in istis sua sponte profilit satis, nec acrioribus indiget incitamentis, nam & imperiti, & barbari, dum suas, aut propinquorum lamentantur iniurias, ita voce, vultu, & tota actione se gerunt, ut appareat eos, quod agunt, imis sentire medullis, ac visceribus, si quis igitur orator ita est naturæ imbecillitate constitutus, vel etiam voce, & lateribus ita tenuis,

ut nec possit indignari, nec irasci, nunquam huiusmodi argumenta tractare debet.

Quis Martem iunica teclum adamantina
Digne dixerit, aut puluere Troico
Nigrum Merionen? aut ope Palladis
Tydidem superis parem.

Qui genium habuerit potentis naturæ, quam non omnino in hac re cedendum est naturæ, sed si vehementius, quam par est incitata fuerit, restringenda est nonnunquam, & ardoris cursus compescendus, ne in eos motus incidamus, quos Rhetores ἀκαλοῦς nominant, inconditos scilicet, & agrestes, nec palestræ cultura perpolitos. Sit Oratori modestia, quod C. Graccho Erycinus seruus, quæ non fistulâ eburneâ, sed rectæ rationis lege, modo inconditi motus vastitatem colligat, modo intemperantis vehementiam reprimat, modo lasciuientis luxuriam amputet, ad summum, omnia iuxta decori leges & iura componat.

Horat.
carm. ode
II.

De mixtura affectuum.

CAPVT XII.

Delestationis mater est varietas, quam, ut natura in rebus, sic in oratione ars, & ipsa quæ conficitur ex arte ratio, prudenter obseruat. Non erunt igitur omnia vno affectu pertextenda, sed prout rerum, actionumq; dissimilitudo postulabit, grata disparitate miscenda, quam necessario actionis excitata quedam species, atque admirabilitas consequitur. Et hoc ipsum in Sapphone Poetria de meliore nota commendat Dionysius Longinus, quod ut sublimis artifex, diuersos motus summa varietate, nec minus elegantii pulchritudine temperaret, ut in istis versibus.

Φάνεταί μοι κενὸν ἴσθ' ἑοῖσιν
Ἐμὸν ἢ ἢ ὅς τις εἰαντί τοι
Ἰξάνει, καὶ πᾶσι οἰσὶ ἀδουφάνῃ
Σεδ' ὕπακθει.
Καὶ γελῶσαι ἰμερόεν, τὸ μοι τὰμ
Καρδίαν εἰς τήθεισιν ἐπὶ ἄσπεμ.
Ὡτ' ἴδον σ' ὡς βρόγχου, ἐμοὶ γὰρ αὐδῶς
Οὐδὲν ἔδ' ἤκει.

Et Ceteri, quos Latinos habes apud Catullum.

Α α α 3

Sed